

ÅRSPLAN

2020
2021

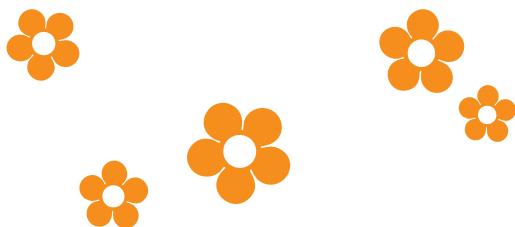

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innleiing	5
Satsingar barnehageåret 2020 – 2021	6
• BARNET FØRST – barnehagebasert kompetanseutvikling	6
• Styrings- og grunnlagsdokument	6
Verdigrunnlag, mål og visjonar i FUS.....	7
• Kva betyr dei tre verdiorda;.....	7
• Hovudmålsetjing.....	8
Lokale og sentrale satsingar	9
• Barnet først – barnehagebasert kompetanseutvikling.....	9
• TIK – metoden består av 5 hovedelement ...	11
• Friluftsbarnehagen.....	12
Egenledlese i leik og læring – hjernen sin dirigent	13
Korleis forstår dei sju egenledelsesfunksjonane?	14
• Planlegging og organisering.....	14
• Arbeidshukommelse	14
• Igangsetting og fleksibilitet	14
• Sjølvregulering	14
• Sjølvmonitorering	14
• Inkluderande barnehagemiljø - livsmestring og helse	14

Arbeidsmetode og barnesyn.....	16
SmartMat.....	17
Innhaldet i barnehagekvardagen	18
• Omsorg.....	18
• Læring	20
• Leik	21
• Danning	22
• Progresjon	23
Barns medverknad.....	24
Samarbeid barnehage - heim	25
• Rosendal FUS barnehage samarbeider med:	25
Overgangar	26
• Ny i barnehagen	26
• Overgangar i barnehagen	26
• Overgang mellom barnehage og skule.....	27
Barnehagen som pedagogisk verksemد	28
• Planlegging – pedagogisk dokumentasjon – refleksjon – vurdering av praksis	28
• Digital praksis	30

INNLEIING

Rosendal FUS barnehage feira i år 10 årsjubileum.

Vi er organisert som ein basebarnehage med ein base for dei eldste og ein for dei yngste.

Kvar base er delt inn i mindre grupper med faste barn og tilsette.

❖ Årmannstovo, 3-6 års base med gruppene Midtseter og Kjeldestøl

❖ Samslåtto, 0-3 års basen med gruppene Putt og Kalvatre.

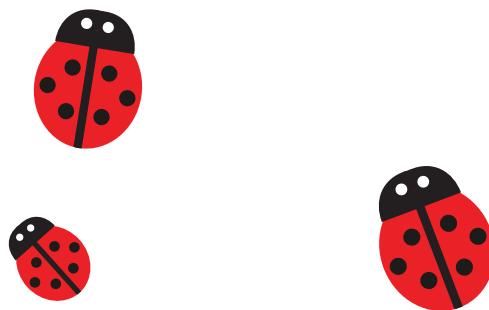
Base- og gruppenamna har vi hatt med oss frå starten, og dei er henta frå stader i Rosendalsområdet.

Denne årsplanen er først og fremst dei tilsette sin arbeidsreiskap. Den vil også gje alle føresette og samarbeidspartnere eit innblikk i kva vi vil vektlegge dette barnehageåret. Eit anna viktig formål er at planen skal synleggjera samfunnsmandatet til barnehagen. Vi skal i samarbeid og forståing med heimane ivareta barna sine behov. Gjennom omsorg, leik, danning og læring skal vi leggje grunnlaget for ei allsidig utvikling for kvart enkelt barn.

Årsplanen er ein overordna plan. I tillegg til denne utarbeidar kvar barnegruppe eigne temoplanar og månadsplanar. Desse planane er på detaljnivå, og skal mellom anna synleggjere korleis barnehagen sikrar å arbeide med progresjon, krav i rammeplanen og dei sju fagområda.

MYKID – kom hausten 2018 inn som vårt nye kommunikasjonsverktøy mellom heim og barnehage. Dette har vorte ein enkel og god måte å dele informasjon og praktiske opplysningar på.

Årsplan og månadsplanar vert lagt ut i Mykid. I tillegg til informasjon via Mykid, er epost ein viktig arena. Den daglege kommunikasjonen, og møte mellom barnehagen og foreldra er alltid viktig, og skal ikkje erstattast av digital kommunikasjon.

SATSINGAR BARNEHAGEÅRET 2020 – 2021

BARNET FØRST – barnehagebasert kompetanseutvikling

Hausten 2019 var vi ein av 49 FUS barnehagar som vart med i eit forskingsprosjekt via UIO. Prosjektet bygger på eit forskingsbasert program – Tuning into kids (TIK), der målet er å styrke barn si emosjonelle og sosiale kompetanse. Fram til no har vi vore i kontrollgruppa der våre tilsette har blitt observerte to ganger, som ei samanlikning med intervensionsgruppa som allereie har fått deler av opplæringa i TIK. Hausten 2020 startar heile FUS organisasjonen med ei kompetanseheving og opplæring i metoden for alle tilsette.

FRILUFTSLIV har vore ein viktig del av barnehagetradisjonen i Rosendal. Vi flyttar mykje av læringa ut i naturen, og tenkjer at vi ivaretak alle krav og fagområde i barnehagen på den beste måte ved å bruke nærområdet, skogen, sjøen, bekken, lokal kultur m.m. i kvardagen.

Du finn meir om satsingsområda våre inne i planen.

STYRINGS- OG GRUNNLAGSDOKUMENT

- ❖ Barnehagelova av 17.06.2005
- ❖ Rammeplan for barnehagen – innhald og oppgåver av 01.08.2017.
- ❖ FN sin barnekonvensjon
- ❖ Vedtekter for Rosendal FUS barnehage
- ❖ FUS overordna fagplan
- ❖ Serviceerklæring for FUS barnehagane
- ❖ Etiske retningslinjer for tilsette i FUS barnehagane
- ❖ Forskrift om miljøretta helsevern i barnehagar og skular
- ❖ Progresjonsplan for Rosendal FUS barnehage
- ❖ Kompetanseplan for tilsette

Årsplanen er godkjent av SU august 2020

VERDIGRUNNLAG, MÅL OG VISJONAR I FUS

Verdiane i FUS fortel kva vi står for, kva vi trur på og kva som er viktig for oss. Dei skal vere ei kjelde til motivasjon og inspirasjon i det daglege arbeidet i barnehagen. Våre verdiar er praktiske. Dei skal vera til hjelp i den daglege dialogen med foreldre, i ein vanskeleg samtale med ein kollega eller i observasjon av barn som leikar.

KVA BETYR DEI TRE VERDIORDA;

GLØDANDE

Vi tek eigarskap i våre oppgåver og er stolte av jobben vår.

Vi deler vårt brennande engasjement med andre.

Vi er kunnskapssøkjande og kommuniserer vår fagkompetanse.

Vi framsnakkar kvarandre og sørger for inspirasjon og glede i kvardagen.

TILSTADEVERANDE

Vi er oppmerksome og bryr oss om kvarandre.

Vi er konsentrerte, lyttar aktivt og kjem med konstruktive tilbakemeldingar

Vi tek avgjerdslar basert på fakta og fagkunnskap

Vi er grundige og held det vi lovar.

SKAPANDE

Vi har mot til å utfordra gamle vanar og skapa nye og forbetra løysingar.

Vi er nyfikne, og verdset handlekraft og kreativitet.

Vi er løysingsorienterte og ser mulighetar framfor begrensingar.

Vi utfordrar vårt eige og andre sitt tankesett.

HOVUDMÅLSETJING

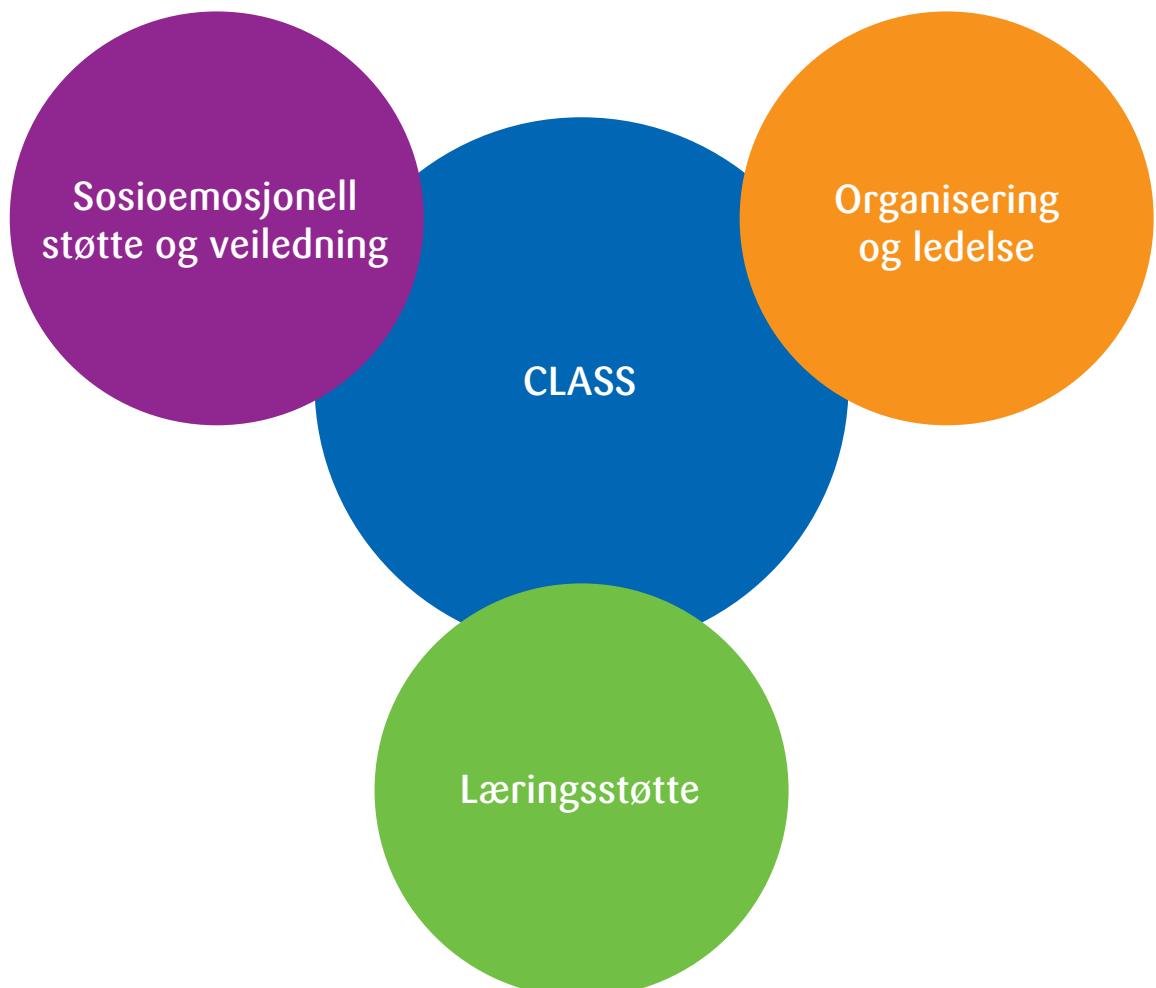
Dei tilsette i barnehagen skal bidra til at barna:

LOKALE OG SENTRALE SATSINGAR

BARNET FØRST – barnehagebasert kompetanseutvikling Tuning into kids (TIK)

BARNET FØRST er FUS sitt slagord og ei kompetanseutvikling i alle FUS barnehagane. Dette bygger på eit forskingsbasert program – Tuning into kids (TIK), der målet er å styrka barnet sin emosjonelle og sosiale kompetanse. FUS har valt å delta i dette då forsking på barnets hjerne og utvikling viser at hjernen er mest sensitiv dei fem første leveåra, og at barnet si sosio-emosjonelle utvikling er avgjerande for å sikre ei god psykisk helse. Dette viser ein raud tråd til tidlegare og noverande satsingar på Egenledelse i leik og læring og Inkluderande barnehagemiljø.

Prosjektet starta hausten 2019. Då vart 49 FUS barnehagar delt inn i ei intervensionsgruppe, som hadde fått deler av opplæringa i TIK, og ei kontrollgruppe. Vi var i kontrollgruppa og våre tilsette vart observerte hausten 2019 og våren 2020 etter CLASS metoden (fig. under). Det vart også sendt ut spørjeundersøking til føresette og tilsette både hausten 2019 og våren 2020. Målingane fokuserer på dei tilsette si evne til emosjonsregulering og emosjonell responsivitet, i tillegg til det sosiale og emosjonelle klimaet i barnehagen. Målet er eit betre læringsmiljø.

Fig. CLASS domener med tilhøyrande dimensjonar

TIK – metoden består av 5 hovudelement:

- ❖ Legg merke til barnet sine følelsar
- ❖ Vær nær, opprett kontakt med barnet
- ❖ Vis forståing og aksept for følelsen (bruk kroppsspråk, pust, tone og ord). «Gå inn i følelsen».
- ❖ Navngje følelsen
- ❖ Om nødvendig, hjelp og støtt barnet i problemløysing (trøyst, peik ut ein retning, assister, distraksjon/avledning, sett grenser...)

Hausten 2020 går vi i gang med opplæring i metoden TIK (Tuning in to Kids) der vi skal få kjennskap til eigenskapar og teknikkar for å gjenkjenna, forstå og handtera både eigne og barn sine følelsar.

FRILUFTSBARNEHAGEN

Hausten 2018 tok arbeidet med å vidareutvikle engasjementet og interessa vår for ei friluftsatsing til. Valet er gjort ut frå kva vi tenkjer skal kjenneteikne vår barnehage, kva barn viser interesse for og kva vi vaksne glødar for. Alt dette finn vi rett utanfor barnehageporten, og med dette som bakgrunn ønsker vi å flytte læringsarena ut i naturen.

Hovudmmålsetjing er;

**I Rosendal FUS barnehage brukar vi naturen som
læringsarena heile året**

Vi tenker at naturen gjev oss unike høve til å arbeide med alt frå grunnleggjande motoriske ferdighetar til sosial kompetanse, vennskap og språk. Arbeidsmetoden vår KLARA SJØLV passar godt inn i denne satsinga, då vi har fokus på at barn skal oppleve meistring og utvikling på ulike område. Barn får og finn sjølv utfordringar i naturen ut i frå alder og modning. Vaksne er aktive og deltakande i leik og aktivitet. Vi gjev støtte, oppmuntring og tilbakemelding.

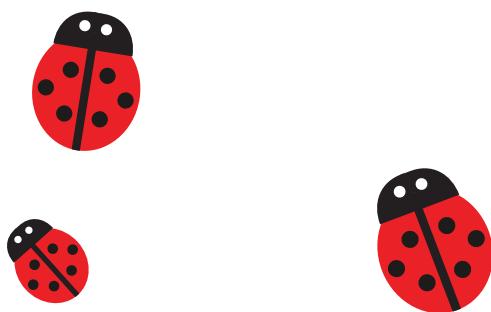
Vårt slagord for friluftsatsinga er; **TUR MED RETUR.**

Dette slagordet kjem frå eit samarbeid mellom Tine.no, Hold naturen ren og Cecilie Skog der fokuset er å ta vare på naturen, rydde opp og ha med seg litt meir heim enn det ein tok med seg ut – bærekraftig utvikling. Dette passar rett inn i fleire av fagområda i Rammeplanen vår. Vi har i tillegg valgt å tolke slagordet med ein utvida forståing. Nettopp knytta opp mot innhald og fagområde i Rammeplanen.

I tillegg til miljøperspektivet i Tur med Retur vil vi ha fokus på at vi alltid skal ha med oss meir heim enn det vi tok med oss ut. Vår returlast skal innehalde alt i frå ny kunnskap, gode opplevingar, auka omgrepssforståing, gryande vennskap, eit nytt skrubbsår eller skattar vi har samla. Det vi tek med oss i ryggsekken som returlast skal kunne gje inspirasjon til samtale, leik, læring og vidare arbeid i barnehagen. «Kva var det kjekkaste med turen i dag?», kan bli eit spørsmål vi stiller på heimvegen.

Månadsplanar og halvårsplanar skal fortelje meir i detalj korleis vi arbeider med friluftsatsinga og Tur med retur i kvardagen.

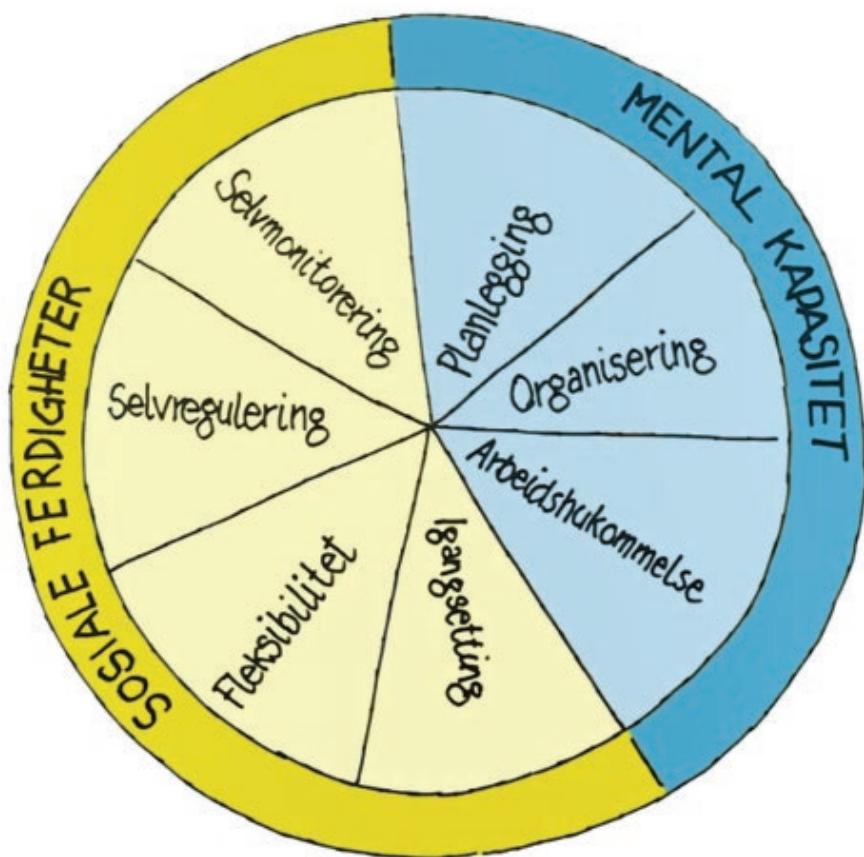

EGENLEDLESE I LEIK OG LÆRING

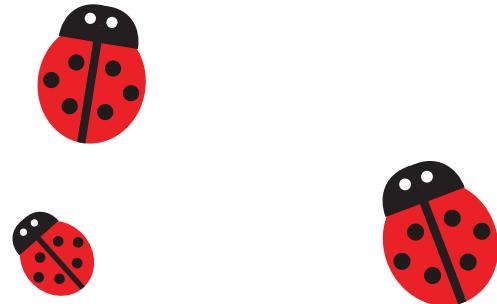
- HJERNEN SIN DIRIGENT

Egenledelse er evna til å vera aktiv og sjølvstendig i ei oppgåve over tid, og eit felles omgrep på funksjonar i hjernen som set i gang og styrer det vi seier og gjer. Barn treng mange ferdighetar for å løyse daglegdagse utfordringar.

Egenledelse er avgjerande for sosialt samspel, deltaking og medverknad i barnehagen. Vi veit at gode egenledelsesfunksjonar gjev eit godt grunnlag for utvikling av vennskap. Ny forsking viser at evna til egenledelse er avgjerande for prestasjonar vidare i skulen. Egenledelsesferdighetane heng saman med ferdighetar i lesing, skriving og matematikk. Barnehagen si evne til å leggje til rette, veilede og opptre støttande er avgjerande for barn sin moglegheit til å kunne boltre seg i leiken. Rollelek er spesielt godt eigna til å utvikla egenledelsen. Difor har leiken ein sentral plass i vår barnehage. Målet vårt er at kvart barn skal verte den beste utgåva av seg sjølv. Difor kjem leiken først hos oss.

KORLEIS FORSTÅ DEI SJU EGENLEDELSESFUNKSJONANE?

Planlegging og organisering

Korleis får eg med meg vennene mine?
Kven skal byggja kva, og kva for leiker treng eg?

Arbeidshukommelse

Undervegs i leiken er det mykje eg må huske og tenkje på same tid
Kva vart sagt, og får eg med meg nye planar og beskjedar?

Igangsetting og fleksibilitet

Har eg idear til leik, og klarar eg å setje i gang leik, aleine og/ eller ilag med andre?
Er eg fleksibel i leiken, i diskusjon med andre, kan eg inngå kompromiss for å verte einig og
får eg med meg andre?

Sjølvregulering

Klarar eg å regulere eigne førelsar og handlingar undervegs, f. eks tilpassa meg andre
leikekameratar

Sjølvmonitorering

Klarar eg å sjå meg sjølv og leiken frå eit fugleperspektiv, og sjå korleis eg påverkar andre og
andre meg? Eg samarbeider godt med andre fordi eg ser og forstår samanhenger.

Inkluderande barnehagemiljø - livsmestring og helse

«Barnehagen skal ha ein helsefremjande og førebyggjande funksjon og bidra til å jamne
ut sosiale forskjellar. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremjast i barnehagen»
(Rammeplanen)

I Kvinnherad kommune har vi ei felles satsing på inkluderande barnehage- og skulemiljø.

Denne satsinga skal bidra til å styrka dei tilsette sin kompetanse i å leggja til rette for eit godt miljø for omsorg, leik, læring og danning i tråd med krava i rammeplanen. Arbeidet skal også styrka dei tilsette sin kompetanse i å førebyggja, avdekka, stoppa og følgja opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenking og fremja eit godt og trygt barnehagemiljø. Alle barn skal oppleve å vere ein del av eit fellesskap. Dei skal få utfordringar som er tilpassa alder og modning, og dei skal få støtte om dei møter motgang.

Målsetjing er; I Rosendal FUS barnehage skal alle barna møte eit godt og inkluderande læringsmiljø utan mobbing og krenking

Kvar eining har utifrå sine ståstadanalysar valt ut sine kjernekomponentar og område for forbeting.

	Kjernekomponentar	Prioriterte tiltak	Gjennomføring av tiltak
1	Felles samtale om og utforming av normer for samhandling	Samlingsstunder med Vera saman materiell Fokus i kvardagssituasjonar Barns medverknad Konflikthandtering Bevisst bruk av positiv forsterking	Medverkande barn Bøker om tema; kjensler, vennskap Egenledelseshjul – sjølvregulering og sjølvmonitorering Observasjon Tilstadeverande vaksne som ser og hører barna og gjev tilbakemelding
2	Nulltoleranse for diskriminering, utestenging, mobbing og krenking og uheldige samspelsmønster	Fokus på tilstadeverande vaksne FUS dagen med fokus på vennskap	Vaksne som er der barn er – «barnet først» Romfordelingsplanar med jämleg evaluering (driftsrapport) FUS dagen april 2021 Tema haust oppstart og elles i året
3	Gjennomtenkt utforming av fysisk miljø	Tilgjengelege leiker Like høve for deltaking i aktivitetar inne, ute og på tur Kunnskap om dei ulike romma i rommet (S. Nordtømme)	Tema gruppemøte og personalmøte

<http://laringsmiljosenteret.uis.no/barnehage/omsorg-lek-og-laring/>

Kvinnherad kommune har utarbeida ein handlingsplan til arbeid mot mobbing.

[https://www.kvinnherad.kommune.no/getfile.php/2958168.1216.fvsveafvxc/
Handlingsplan+mot+mobbing.pdf](https://www.kvinnherad.kommune.no/getfile.php/2958168.1216.fvsveafvxc/Handlingsplan+mot+mobbing.pdf)

Tilsette skal kjenne til opplysningsplikta vi har jf. barnehagelova §22.

ARBEIDSMETODE OG BARNESYN

KLARA SJØLV er vårt begrep for ein godt innarbeidd arbeidsmetode og ein pedagogisk tanke bak arbeidet i Rosendal FUS barnehage. Opprinnelag kjem denne tanken frå Trondheim kommune og prosjektet «La mæ få klar det sjøl», der ein såg det viktig å tenkje heilskap rundt pedagogikk og ergonomi i barnehagen. Det som vart vinning for barnet i form av meistring og utvikling, gav god helsemessig gevinst for dei tilsette.

KLARA SJØLV er også grunntanken bak arbeidet vårt, og seier noko om vårt barnesyn. At vi ser på barnet som subjekt, og som kompetent til å delta aktivt i sin eigen kvar dag heilt i frå dei kjem til oss som ettåringar.

Vi ønsker å setja fokus på barnet sin ibuande vilje til å klara sjølv og tilretteleggja det fysiske miljøet for å imøtekoma dette. Barna får gode føresetnader for utvikling og læring gjennom å klara mest mulig sjølv i alle situasjonar dei er i i løpet av barnehagedagen. Alltid med utgangspunkt i alder og modning. Barna skal oppleve stor grad av meistring og medverknad. Vaksne skal vere støttande stillas, som bekreftar, oppmuntrar, og set ord på handlingane. Nærhet, omsorg og varme i relasjonen mellom barn og vaksen er alltid viktigast.

Vi tenkjer at alle kvar dagssituasjonar kan nyttast slik at dei gjev høve til læring, meistring og utvikling.

SMARTMAT

SMARTMAT – er ei felles satsing for alle FUS barnehagane.

Vi ser at gode måltid bidreg til matgleda og gode matvanar hos barna. Vi vil at måltida skal vere ei god stund der barn får tid til å nyte maten og ha det hyggjeleg saman med dei andre barna og vaksne. Smartmat kan nytast like godt ute som inne.

1. Vi serverer grønsaker til måltida.

Vi serverer grønsaker så ofte vi kan – både oppskårne grønsaker til brødmåltid og varmmåltid med ein stor del grønsaker.

2. Vi brukar rein fisk eller fiskemat med høgast mogleg innhald av fisk.

Vi er nøye med å velje produkt med mest mogleg fisk, dersom vi ikkje serverer rein fisk.

3. Vi brukar reint kjøt eller kjøtvarer med høgast mogleg innhald av kjøt.

Vi er nøye med å velje produkt med høgast mogleg kjøtprosent, dersom vi ikkje serverar reint kjøt.

4. Vi brukar mest mogleg næringsrikt korn.

Vi brukar næringsrike kornsortar med mest mogleg fullkorn. Vi bruker òg fleire typar ulike belgfrukt.

5. Vi balanserer inntaket av ulike typar feitt.

Det betyr at vi brukar plantefett som t.d. olivenolje og kokosolje, samt meierifeitt frå smør og ulike mjølkeprodukt.

6. Vi brukar vatn som tørstedrikk.

Vi drikk vatn når vi er tyrste, og kosar oss heller med mindre mengder av anna drikke.

7. Vi brukar i størst mogleg grad naturlege søtingsstoff.

Det betyr at vi bruker naturleg søte ting som frukt, bær og honning. (honning er ikkje anbefalt til barn under eitt år)

8. Vi har god balanse mellom varmmåltid og brødmåltid for å skape variasjon

Vi serverer alternativ til brødmåltidet så ofte vi kan, slik at barna får eit variert kosthald og inntak av nok grønsaker

INNHALDET I BARNEHAGEKVARDAGEN

Omsorg

«Omsorg er ein føresetnad for at barna skal vera trygge og trivast, og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik»
(Rammeplanen).

Barn har behov for å knyte seg til ein eller fleire vaksne, for å etablere tryggleik i barnehagen. Denne etablerte tryggleiken vil i neste omgang fungere som ein base som barnet kan vende tilbake til når det utforskar sine omgjevnader. Trygg tilknyting er prega av omsorg, nærliek og stabilitet. Å verte møtt av omsorgsfulle vaksne som har ei anerkjennande haldning vil føre til at barnet opplever trygg tilknyting.

I Rosendal FUS barnehage skal tilsette:

- ❖ Sørgje for at alle barn trivs, føler seg trygge og føler tilhøyrslse i barnehagen
- ❖ Kjenne barnet sine interesser og behov
- ❖ Møte barn med tillit og respekt
- ❖ Støtte barn si sjølvkjensle
- ❖ Vere tydlege rollemodellar for barna

I Rosendal FUS barnehage skal barna:

- ❖ Verte møtt som den dei er
- ❖ Få gje og ta imot omsorg
- ❖ Få varierte utfordringar og oppleve meistring
- ❖ Oppleve eit miljø prega av glede, humor og kvardagsmagi
- ❖ Få medverke i eigen kvardag

Læring

«I barnehagen skal barna oppleve eit stimulerande miljø som støttar opp om lysta til å leike, utforske, lære og meistre»
(Rammeplanen).

Barn er nyfikne, kunnskapstyrste og lærelystne, det skal vi i Rosendal FUS barnehage støtte opp under. Og slik gje eit godt grunnlag for livslang læring og danning.

Vi nyttar metoden "Klara sjølv", den kan sjåast på som ein grunnmur for barns egenledelse. Den bidreg i stor grad til at barn utviklar sjølvstende og evne til å leie seg sjølv. Når eit barn får respons på eigne behov og ynskjer opplever det å verte sett, høyrd og teke på alvor. Dette er viktig for barns trivsel og utvikling. Vi vaksne skal leggje til rette for at barna skal få klare sjølve ut i frå alder og modning. Målet i Rosendal FUS barnehage er at: *"Kvart barn skal verte den beste utgåva av seg sjølv"*.

I Rosendal FUS barnehage skal tilsette:

- ❖ Vere glødande og skapande i møtet med barna
- ❖ Støtte barns vitebegjær og lærelyst
- ❖ Leggje til rette for vennskap og gode relasjonar mellom barna, då det er ein føresetnad for læring, oppleveling av glede og meistring
- ❖ Leggje til rette for formelle og uformelle læringssituasjonar

I Rosendal FUS skal barna:

- ❖ Få tid til undring og spørsmål
- ❖ Få kjenne meistring
- ❖ Få utfordringar tilpassa alder og modning

Leik

«Leiken skal vere ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling. Barnehagen skal gje gode vilkår for leik, vennskap og barna sin eigen kultur»

(Rammeplanen).

HOS OSS KJEM LEIKEN FYRST!

Leik er ei grunnleggjande livs- og læringsform. I leik kan barna delta med lyst og engasjement. Eit leikende barn kan skilje leik frå andre aktivitetar og tolke leikesignal. Barn som leikar, viser evne til å slappe av, la seg rive med og ha det morosamt aleine eller saman med andre. Leik er ei kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for leik får barna moglegheit til å uttrykke seg og kjenne at si eiga opplevingsverd gjeld.(henta frå Udir)

Leik som metode er ein bevisst måte å jobbe på, som fører til at barn og tilsette får auka kompetanse på veldig mange område. Leik som metode skal gjere det enklare å fange opp einskild barn som treng støtte til å byggje opp eigenskaper innanfor egenledelse og sosialt samspel, samt bidra til generell økt kompetanse om rollelek i barnehuppa. Barna får erfaring i å ha ulike roller. Saman med ein voksen kan leiken avanserast og gje barna ei større forståing av samanhengar rundt seg, både i det sosiale livet i barnehagen og i samfunnet elles. Ved å nytte denne metoden har alle barna betre molegheiter til å utvikle seg og oppleve meistring i leik og sosialt samspel.

I Rosendal FUS barnehage skal tilsette:

- Organisere rom, tid og leikemateriale for å inspirere til ulike typar leik
- Fremje eit inkluderande miljø der alle barna kan delta i leik og erfare glede i leiken
- Rettleie barna dersom leiken medfører uheldige samspelsmønster
- Vere bevisste på og vurdere si eiga rolle og deltaking i leiken

I Rosendal FUS barnehage skal barna:

- Oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom leik
- Få utvikle leikekompetanse
- Få oppleve vennskap med andre barn
- Få oppleve meistring
- Ha nokon å leika med

Danning

Danning er ein livslang prosess som handlar om å utvikle evna til å reflektere over eigne handlingar og veremåte, både i samspel med omgjevnadane og med andre menneske.

Danning skal setje barna i stand til å tenkje sjølv, søkje kunnskap, reflektere over, utvikle kritisk tenking, stille spørsmål og yte motstand på eigne og andre sine vegne.

I Rosendal FUS barnehage skal tilsette:

- ❖ Legge til rette for meiningsfulle opplevingar og støtte identitetsutviklinga og den positive sjølvforståinga til barnet
- ❖ Reflektere over eigne handlingar og veremåte
- ❖ Vere tilstadeverande og støtte einskild barn sin trivsel og utvikling ved å skape gode relasjonar mellom barn og vaksne

I Rosendal FUS barnehage skal barna:

- ❖ Få sjå seg sjølv som eit verdfullt medlem av eit større fellesskap
- ❖ Utvikle tillit til seg sjølv og fellesskapet
- ❖ Vite at dei har høve til å påverke og at innspela deira tel
- ❖ Ha eit positivt sjølvbilete

**Danning er kunnskap som går inn i hovudet,
Gjennom hjarta og ut i hendene – handling**

Progresjon

Progresjon er ei stadig endring, utvikling, meistring og framgang. Barnehagen skal vere ein dynamisk organisasjon som heile tida er i bevegelse og utvikling. Gjennom heile barnehagetida skal progresjon ligge til grunn for val av pedagogiske opplegg, val av utstyr og leiker og utforminga av det fysiske miljøet inne og ute. Kvart enkelt barn skal verte den beste utgåva av seg sjølv. Dei skal møte både utfordringar og meistring i barnehagekvardagen.

Kompetente vaksne som har kunnskap til å fange opp kva det enkelte barnet treng akkurat no, er ein føresetnad. Vaksne er til stades i det barna held på med, fangar opp interessene deira, byggjer vidare på dei og tilfører nye moment inn i aktivitetane. Dette skapar utvikling og ny forståing hos barna.

For å sikre alle barna progresjon er det avgjerande at læringsmiljøet i barnehagen er utforma slik at alle barn har like høve til å nytte seg av det. Kva som til ei kvar tid er tilgjengeleg av leiker og utstyr skal tilpassast barna der dei er. Dei vaksne må kontinuerleg ta opp og diskutere val av utstyr og artefakt og kunne grunngje kvifor ein gjer dei vala ein gjer.

KLARA SØLV er ein arbeidsmetode vi nytta som skal sikre at barna er aktive og deltakande i sin eigen progresjon og utvikling.

I Rosendal FUS barnehage skal tilsette:

- Legge til rette for progresjon i barnehageinnhaldet for alle barna
- Vere tilstadeverande og på den måte fange opp og vidareutvikle det barna allereie er opptekne av
- Vere bevisste i høve til val av materiale, bøker, leiker, verktøy og utstyr
- Ha fokus på det fysiske læringsmiljøet inne og ute, og gjere det tilgjengeleg for alle barn

I Rosendal FUS barnehage skal barna:

- Dagleg oppleve både meistring og utfordring
- Få utfordringar og erfaringar tilpassa alder og modning
- Møte vaksne som følger opp og vidareutviklar deira eigne interesser

BARNS MEDVERKNAD

«Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmunstre til at barna kan få gitt uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen, jf. barnehagelova §§ 1 og 3, Grunnlova § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jamleg få høve til å delta aktivt i planlegginga og vurderinga av barnehageverksemda. Alle barn skal kunne få erfare å få påverke det som skjer i barnehagen» (Rammeplanen).

Barn er aktive aktørar i eige liv, i leik og i læring. Slik ønsker vi at barna i Rosendal FUS barnehage skal ha det. Barn skal ha rett til å gje uttrykk for eigne ønske og syn på barnehagen. Vaksne må ha evne til å tolka barna sine verbale og kroppslege signal. Barna skal vere likeverdige subjekt med eigne ynskje og meininger. Dei tilsette skal observere og reflektere over barn sine uttrykk og leggje tilrette for ei vidare utvikling rundt det barna er opptekne av. Å arbeide slik kan føre til progresjon også i barna sine eigne aktivitetar.

I Rosendal FUS barnehage skal tilsette:

- ❖ Leggje til rette for demokratiske prosessar
- ❖ Gripe tak i det barnet er interessert i her og no og vidareutvikle dette
- ❖ vere pålogga og tilstades

I Rosendal FUS skal barna:

- ❖ Oppleve at dei er med å påverkar eigen kvardag
- ❖ Verte teken med på råd, planlegging og vurdering
- ❖ Ha rett til å utfalte seg sjølv og samtidig lære å ta del i fellesskapet
få «klara sjølv» ut i frå alder og modning

SAMARBEID BARNEHAGE - HEIM

«Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ivareta barnas behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (Barnehagelova §1).

Samarbeidet mellom barnehagen og føresette skal alltid ha barnets beste som mål. Når tilsette eller føresette gjev informasjon, og andre er tilstades, skal dette alltid vinklast positivt. Om barnet er tilstades, er det naturleg at barnet vert involvert i samtalen. Vi snakkar med og ikkje om barna.

Foreldresamarbeidet skjer på individnivå med foreldresamtale to gonger i året og elles ved behov. Samt dagleg kontakt ved bringing og henting. På gruppenivå med foreldremøte i september og i april/mai.

Anna arena for samarbeid er FAU og SU. SU skal ha møte minimum to gonger i året. FAU har møte ved behov og ofte i forkant av SU møta. Desse organa skal også sikre at føresette sin rett til medverknad vert ivaretaken. Årsplan vert godkjent av SU.

MyKid er vår nye digitale kommunikasjonsarena. Dette er eit godt og sikkert system for kommunikasjon og informasjon mellom heimen og barnehagen.

Rosendal FUS barnehage samarbeider med:

- Føresette
- SU
- Trygge barnehagar AS
- FUS administrasjon og FUS nettverk
- Kvinnherad Kommune
- PPT
- Barnevern
- Skular/ barnehagar
- Helsestasjonen
- Utdanningsinstitusjonar

OVERGANGAR

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutinar og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å verte kjent, etablere relasjonar og knyte seg til personalet og til andre barn»
(Rammeplanen)

NY I BARNEHAGEN

For det første møte i barnehagen har vi utarbeida eit arbeidsdokument for tilvenning på småbarnsgruppa; «Dei yngste barna». Det er ofte her det startar. Korleis barn og vaksne vert møtt den fyrste tida er grunnleggjande for trivsel og samarbeid vidare. Alle barn vil få tildelt ein primærkontakt. Primærkontakten vil vera tett på i oppstartperioden, og brukar tid på å etablere god tilknyting til barnet og god kommunikasjon med foreldre. Vidare er det viktig med vaksne som ladestasjonar i tilvenningsperioden, vaksne er på golvet der barna er. Barna søker til og frå ladestasjonen, og utvidar horisonten sin etter kvart som tryggleiken og tilknytinga kjem på plass.

OVERGANGAR I BARNEHAGEN

Også internt i barnehagen skjer det overgangar. Det kan vere at eit barn byter barnegruppe på basen, eller at dei byter frå småbarnsbase til storbarnsbase. Barnehagen og personalet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter barnegruppe. Sjå arbeidsdokumentet «Overgang frå liten til stor base og mellom gruppene».

FUS BARN SKAL
GLE SEG TIL
RESTEN AV LIVET

OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKULE

Dokumentet «Klar til skulestart» er felles for alle barnehagane i Kvinnherad kommune og har dette som formål:

- Gje det enkelte barnet ein god overgang frå barnehage til skule
- Reiskap for tilsette og føresette i barnehage og skule

Overordna mål:

Robuste barn som er klare for skulestart, der skulen er eit naturleg framhald etter barnehagen.

For å gjøre overgangen til skulen så trygg som mogeleg tek arbeidet med dette til allereie fyrste dag i nytt barnehageår. Då markerer vi dei nye skulekameratane med snorklypping.

Dei fleste barn i Rosendal FUS barnehage, skal gå ved Malmanger skule. Samarbeidet vert difor tettast med denne skulen. Har vi barn frå andre skulekrinsar vert det etablert eit godt samarbeid også der.

Skulekameratane har samlingar ei gong i veka . Desse samlingane inneholder alt frå turliv, besøk på skulen og skuleførebuande aktivitetar.

Viktige stikkord for arbeidet siste året i barnehagen er: sjølvstende, sosial dugleik, språk og motorikk.

Eigen plan for samlingane vert levert ut til føresette og lagt på heimesida vår.

Vi gjennomfører to ekspertsamtalar med skulekameratane. Ein om hausten og ein om våren. Dette er for at barna skal få høve til å medverke i barnehagekvarden sin, kome med idear og ynskje, og dele tankar om overgang til skulen.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VERKSEMD

Planlegging – pedagogisk dokumentasjon – refleksjon – vurdering av praksis

« Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemd som skal planleggjast og vurderast. Barn og foreldre har rett til medverknad i desse prosessane. Målet med barnehagen som pedagogisk verksemd, er å gje barna eit tilrettelagt tilbod i tråd med barnehagelova og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen vere ein lærande organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal vere grunngjeve i barnehagelova og rammeplanen.» (Rammeplanen).

Vi planlegg med utgangspunkt i rammeplanen, barnehagelova og anna lovverk, og utifrå barna sine innspel, interesser og ynskje. Årsplanen er eit arbeidsreiskap for dei tilsette for å sikre kvalitet i arbeidet med barna. Kvar gruppe lagar temaplan og gjev ut månadsplanar og månadsbrev. Dei skisserar aktivitetar, turar og anna på den enkelte gruppa, med utgangspunkt i årsplanen. Månadsplanane og månadsbreva legg òg grunnlag for dokumentasjon og vurdering av arbeidet vårt. Dei gjev foreldra høve til å kome med innspel i barnas kvardag.

I Rosendal FUS barnehage vurderer/ dokumenterer vi skriftleg og munnleg på ulike måtar:

- ❖ Samtale ved levering og henting
- ❖ Foreldresamtalar to gonger i året
- ❖ Månadsplanar til føresette
- ❖ Månadsbrev til føresette
- ❖ Bilete, tekst, praksisforteljingar og teikningar
- ❖ Samtalar med barn
- ❖ Eksepertsamtale – intervju med skulekameratane

Kva:

- ❖ Mål og tiltak i forhold til satsingsområda
- ❖ Vurdere korleis vi har jobba med kvart einskild fagområde
- ❖ FUS sin visjon
- ❖ FUS sine verdiar
- ❖ FUS sine hovudmål
- ❖ Serviceerklæring

Kvifor:

- ❖ Vurdere eigen praksis
- ❖ Verte betre og korrigere kurs
- ❖ Kvalitet og utvikling
- ❖ Grunnlag for refleksjon og diskusjon i personalgruppa, og med barn og foreldre
- ❖ Systematisk vurderingsarbeid legg grunnlag for barnehagen som lærande organisasjon

Når:

- ❖ Kontinuerlig på gruppe-, personal-, og pedagogmøte og planleggingsdag
- ❖ Evaluering av temaplan kvart halvår

Kven:

- ❖ Dagleg leiar har overordna ansvar
- ❖ Pedagogisk leiar har ansvar for si gruppe
- ❖ Alle tilsette skal vera med i vurderingsarbeidet

Korleis:

- ❖ Observasjonar
- ❖ Samtalar med barn og foreldre
- ❖ Brukarundersøkingar
- ❖ Halvårvurdering januar/ mai
- ❖ Modell for pedagogisk planlegging, dokumentasjon, refleksjon og vurdering
- ❖ Ekspertsamtale – intervju med barn

DIGITAL PRAKSIS

«Barnehagen sin digitale praksis skal bidra til leik, kreativitet og læring» (Rammeplanen).

Omgrepet digital praksis i barnehagen kom med den nye rammeplanen i 2017. Bruk av digitale verktøy skal støtte opp om læringa til barna, og dette skal skje i samspel med aktive og tilstadeverande vaksne. Tilsette skal ha gjennomdrøfta haldingar til bruk av digitale hjelpemiddel og bruken skal ikkje dominere som arbeidsmåte. Tilsette har også ansvar for å hjelpe barna til å utvikle ei etisk forståing i høve til digitale- og sosiale medier. Brukt på ein slik måte vil digitale verktøy styrke det pedagogiske arbeidet i barnehagen.

Vi nyttar IKTplan.no som har gode tips både til aktivitetar knytt opp mot fagområda i rammeplanen og kompetansepakke for dei tilsette.

I Rosendal FUS barnehage skal tilsette:

- ❖ Utøva digital dømmekraft
- ❖ Leggje til rette for utforsking, leik og læring gjennom digitale utrykksformer
- ❖ Vere kreative og skapande i bruk av digitale verktøy saman med barna

I Rosendal FUS barnehage skal barna

- ❖ Få kjennskap til etiske utfordringar ved bruk av digitale verktøy
- ❖ Verte kjent med ulike digitale verktøy
- ❖ Bruke digitale verktøy i naturen, knytt opp mot årstidene få erfaring med å bruke digitale verktøy til å kommunisere og uttrykkje seg på nye måtar
- ❖ Få kjennskap til nye måtar å innhente og behandle informasjon

Kvinnherad kommune har utarbeida ein IKT strategiplan for barnehagar og skular.

Progresjonsplanen under er henta frå denne.

Digitale verktøy 1-3 år	Digitale verktøy 3-5 år	Digitale verktøy 5-6 år
Barna skal få byrjande erfaring med digitale verktøy	Barna skal få byrjande erfaring og skapa eigne digitale utrykksformer	Barna skal få erfaring med kreativ og variert programvare

Kontaktinfo:

53 48 60 00
Tlf. dagleg leiar: Marit Skåla
958 31 977

SAMSLÅTTO: 970 36 477

ÅRMANNSTOVO: 415 53 792

Opningstid: 06:45- 17:00

Goto 26
5470 Rosendal
Epost: dl.rosendal@bhg.no

Heimeside: <https://fus.no/rosendal>

